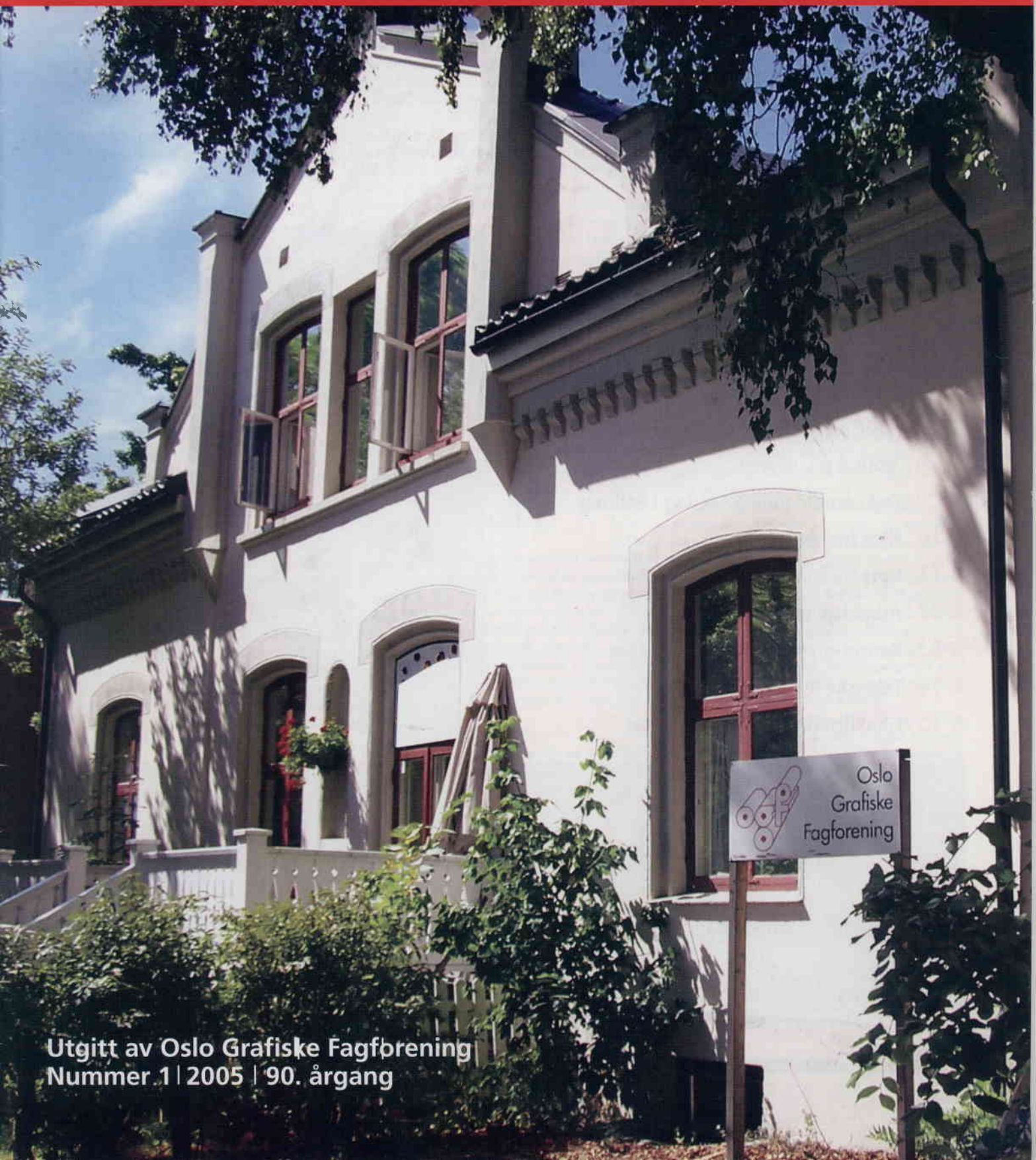

TYPO- grafiske

MEDDELELSER

Utgitt av Oslo Grafiske Fagforening
Nummer 1 | 2005 | 90. årgang

Et blad og et miljø

Halvårsmøtet besluttet å markere overgangen til Fellesforbundet med, blant annet utgivelsen av dette bladet.

Vi går inn i Fellesforbundet for å bli sterkere og mer slagkraftig enn vi ellers ville vært – skal vi lykkes kreves det et sterkt grafisk miljø og en tydelig stemme.

En av våre viktigste oppgaver er å holde det grafiske miljøet sammen.

Dere har allerede fått noen nummer av Magasinet for fagorganiserte, som er FFs medlemsblad. Dette bladet har som oppgave

å dekke hele forbundsområdet. Vår oppgave vil være de nære ting, altså hva som skjer i forening og på arbeidsplassene i Oslo.

Flere av de ulike «fagmiljøene» i Oslo; kvinner, ungdom, trykkere, vil miste sin organisatoriske plass i det nye systemet. Vi håper at vårt bidrag vil være til hjelp for å holde disse miljøene sammen.

Vi håper også at det miljøet som vi vil utvikle rundt TM, kan føre til økt aktivitet i hele OGF.

Inne i bladet finner du en artikkel om det gamle Typografiske Meddelelser. Der kan du lese om et blad som i lange perioder kom ut med et nummer i uka.

Vår ambisjon er ikke like stor. Vi planlegger å komme ut med 4 nummer i året, og marker-

er overgangen fra NGF til FF, med vårt første nummer. Vi har derimot ambisjoner om å presentere et blad som flest mulig grupper og enkeltpersoner skal kjenne seg knyttet til. Vi vil skrive om problemer, diskusjoner og seire i den faglige hverdagen i Oslo, men vil også ha faste artikler om utdanning og fagstoff. Dessuten vil vi ha reportasjer fra arbeidsplassene.

Noen faste innslag og bidragsytere vil dere kjenne igjen i bladene framover, og veteranene, vil komme til orde i «Hornet på veggen.»

Bladet skal lages på dugnad. Vi er en liten redaksjon, (som du ser under) og vi vil gjerne ha kontakt med deg som vil bidra i arbeidet videre. Enten du vil være medlem av redaksjonen, eller bidragsyter på andre områder.

innhold

- s 3:** Litt historikk - og tilbakeblikk
- s 4:** Inn i Fellesforbundet
- s 5:** Flexo - en bedrift mot strømmen
- s 6-7:** OGF på studietur til Polen
- s 8:** Hornet på veggen
- s 9:** Trykkereutdanning - et fag i endring
- s 10:** Nytt fra landet
- s 11:** Nytt fra by'n
- s 12:** Arbeidsplassen min
- s 13:** De rød-grønne og fagbevegelsen
- s 14:** Tekniske nyheter
- s 15:** Globalisering krever solidaritet

Forside-
bildet:

Sagvn. 24 på Sagene i Oslo kom i Oslo Grafiske Fagforenings eie i 1992. Huset ble bygget i 1872, for å huse disponenten på «Hjula» veveri. Rundt århundreskiftet ble 2. etasje bygget for også å kunne huse kontorsjefen. Seinere ble bygget overtatt av Kirkens Bymisjon. Her har det vært hjem for «vanskeligstilte piker», ettervernshjem og inntil OGF tok over, tilholdssted for hjelpetelefonen «Kirkens SOS». OGF har i dag kontorer i 2. etasje, kjelleren (også kalt «Mortensens Bodega») er møte- og festlokaler, mens første etasje er utleid til en hundestyrbutikk. Tilbygget har tidligere vært utleid til bla. ulike grafiske bedrifter. I dag er det Aftenpostens grafiske klubb og private leietagere som holder til her.

Foto: Svein Mortensen

**TYPO-
grafiske
MEDDELELSER**

Medlemsblad for
Fellesforbundet, avd. 850, Oslo
Grafiske Fagforening

Utkom første gang i 1876.

Ansvarlig utgiver:
Svein Mortensen

Redaksjonen:

Anita Frøland
Andvord Grafisk, anita@hotmail.com

Kjetil Larsen
Hjemmet Mortensen trykkeri
kjetil.larsen@chello.no

Eva-Lill Bekkevad
LO media, eva-lill@lo.media.no

Kontaktperson for stoff og andre henvendelser: Adolf Larsen,
telefon 22 87 17 83- 97 52 74 64 - adolf@printing.no

Lars Penick
Dagbladet, lpe@dagbladet.no

Knut Øygard
Dagblad Trykk, koygard@online.no

Adolf Larsen
Printing as, adolf@printing.no

Hvorfor Typografiske meddelelser?

Enhver forening med respekt for seg selv gir ut et foreningsblad. Det var derfor naturlig at den typografiske forening i Kristiania allerede i stiftelsesåret 1872 gir ut sitt eget blad – Guttenberg.

Man er jo ikke typografer og trykkere for ingenting så det er helt naturlig at bladet er – håndskrevet. Etter 16 numre er det slutt i 1873.

Imidlertid ble bladsaken tatt opp igjen og den 22. april 1876 utkom første nummer av «Typografiske Meddelelser» – denne gangen som et trykt blad. Utgivelsesfrekvensen varierte fra månedsblad til fjortendagersblad. I 1885 overtok forbundet utgivelsen av bladet og det gikk fra da av over til å bli et ukeblad – 52 nummer pr. år. – og det har senere under ulike navn vært forbundets medlemsblad.

«Typografiske Meddelelser» speiler foreningenes og forbundets liv i alle deres fasetter. Fra de store prinsipielle spørsmål til kuriosas, krangel og diskusjon mellom medlemmene, stort og smått fra inn- og utland, nye medlemmer og strøkne medlemmer, meldinger om arbeidskonflikter og omtale av streikebrytere (skruebrækkere som det het i gamle dager), regnskap og beretninger fra foreninger og forbund, møtereferater og meddelelser – kort og godt det meste som rørte seg innen bevegelsen.

De fleste artiklene og notisene er usignerte, noen er signert med initialer, noen med kallesnavn og noen få med fullt navn. Det samme gjelder omtale av kolleger og motdebattanter. Streikebrytere og arbeidsgivere (principaler som det het den gang) blir derimot konsekvent omtalt under fullt navn.

I våre spalter skal vi foreta noen dykk i de gamle årgangene. Noen av de sakene som vil trekkes frem forekommer oss i dag som temmelig kuriøse mens andre kanskje er like aktuelle i dag som den gang. Det vil ikke bli foretatt noen språklige endringer – det vil trykkes som nøyaktig avskrift.

Et sted må vi begynne og det blir med 1895-årgangen – tyvende årgang av «Typografiske Meddelelser».

Kristiania, 8de januar.

Det bedes undskyldt, at dette nummer er blevet endel forsinket. Grunden hertil er, at dampskibet, som havde den til bladet bestilte nye skrift om bord, ved de stærke storme er bleven flere dage forsinket, og at vi heller end at give aargangens numre et forskjelligt udstyr, troede det riktigt heller at vente nogle dage med udgivelsen.

Fra «den gode gamle tid».

Det gjælder i et avissæteri, at faa vinkelhagen justeret paa to spalter. Den nykomne sætter søger forgjæves at løse problemet. Da giver principalen – en gammel gnældrende gubbe – ham tilsidst den fornødne retledning: «Tag fire liggende og tre staaende og en romankvadrat og en geviert og en halvgeviert og en spatte og et kortblad – saa stemmer det akkurat».

Forskjellige meddelelser

Sverige.

Under strejken i Vestgötaland har vi nordmænd havt den skam, at den bekjendte Aalesunds Iversen – heldigvis ikke foreningsmedlem – i 4 dage har gjort skruebrækkertjeneste i Sala, og først lod sig formaa til at forsvinde efter at typograferne i Sala havde ekviperet og paa betingelse af, at slippe at komme i «Typograf-Tidning» som skruebrækker. Det sidste skede dog ikke, og det fortjente han da heller ikke.

Fra Fredrikstad 25-1-95.

Hr. redaktør! I anledning af, at en skruebrækker (Torgersen fra Fredrikshald, ogsaa kaldet «Petit») havde faaet plads paa hr. Olaf Rangsets trykkeri hersteds, havde afdelin-

gen forleden uge møde til drøftelse af maaden, paa hvilken vi bedst kunde faa lempet dette individ ud af byen. Dette var ikke saa let gjort, al den stund der paa vedkommende trykkeri kun arbejder 3 gutter – altsaa ingen udlært – og af disse er kun en medlem af foreningen. Som man kan tænke sig, havde vi her intet andet at gjøre, end at appellere til vedkommende principals ærefølelse, hvilket vi ogsaa gjorde. Her bør bemærkes, at hr. Rangseter selv har staaet i Den Typografiske forening.

Dette bragte imidlertid hr. Rangseter i harnisk; han havde faaet et fuldstændig andet syn paa sagen nu, han syntes det var rent umoralsk ikke at tilgive et menneske en engang begaaet fejl. Men da han kun skulde have ham en 3 ugers tid, syntes han det var lidet at gjøre ophævelse over.

Den opfattelse delte ikke afdelingen, og sendte hr. Rangseter paany en skrivelse, hvori der fordredes skruebrækkerens øjeblikkelige fjernelse, da man jo kan faa hæderlige folk, naar man betaler den paa stedet gjældende lønstarif, hvilket hr. Rangseter har gaaet ind paa, og, tilføjedes der, hvis ikke dette sker, gjør vi brug af fabriklovens § 27. Dette hjalp. Allerede den næste dags eftermiddag fik vi se, at hr. skruebrækkeren med sit habengut, bestaaende af vadsæk og stok, trasket i vej til jernbanestationen.

Dette er nr. 2 af heltene fra 89, som vi har ekspederet ud af byen. Den samme bekomst venter enhver skruebrækker, der for fremtiden vil gjøre sine hoser grønne her paa stedet. O.J.

I neste nummer som kommer i midten av mars...

bringer vi bl.a stoff- og bilder fra årets merkeutdeling til jubilantene.

Frist for neste nummer: Hvis du vil ha noe på trykk i nummer 1 • 2006 må vi ha det seinest 15. februar. Send det til en av redaksjonsmedlemmene, liste står på side 2.

Vil du bli med? Vi vil gjerne ha med flere på jobben. Har du lyst til å bli med i redaksjonen, tegner du, skriver eller fotograferer? Eller kanskje du kan noe som vi ikke har skjönt at vi trenger ennå? Ta kontakt med en av oss i redaksjonen. Vi har plass til flere.

Inn i Fellesforbundet-hva nå?

SVEIN MORTENSEN
intervjuet av ADOLF LARSEN

1. januar går Norsk Grafisk Forbund inn i Fellesforbundet. Vi regner med at noen medlemmer er usikre på hva det betyr for deres egen situasjon. Vil den i hele tatt endres? Hva skjer med foreninga og klubbene? typografiske meddelelser har snakket med lederen av OGF, Svein Mortensen.

– Hva vil jeg som medlem merke av endringer fra 1. januar?

– De aller fleste vil nok først merke at det står FF på medlems-/LO-favørkortet, og at Grafia forsvinner. Noen vil merke endringer i kontingenten ved at det blir mer likebehandling av enkeltstående medlemmer og medlemmer i bedrifter med tariffavtale.

– Grafisk har alltid hatt et lite miljø, med kort avstand fra topp til klubber og medlemmer. Hvor blir det av egenarten nå?

– En grunnleggende forutsetning for sammenslutningen med FF var at vi kunne opprettholde vår forenings- og klubbstruktur. Så lenge medlemmene ønsker det, vil egenarten i betydning grafiske foreninger og bedrifts-klubber eksistere som bærere av denne egenarten. Det betyr at for medlemmene vil det bli som før å få kontakt og assistanse.

Strukturen, og organisasjonen NGF vil forsvinne, men vi kommer inn i en annen organisasjon, med en litt annen struktur. Det skal bli spennende å se hvordan det er mulig å få Grafisk seksjon til å fungere, og hvordan seksjonsrådet vil komme til å fungere i praksis. Selv om det foreligger noen formelle rammer for seksjonsrådets plass og oppgaver, tror jeg mye er opp til oss sjøl; våre initiativ og vår aktivitet.

– Det refereres stadig til seksjonsrådet. Hva bedrives av aktivitet der?

– Dette blir vår plass innfor FF. Dette er en organisasjonsstruktur som FF har hatt helt siden starten. Seksjonene representerer de «gamle» forbundsområdene, altså de som i sin tid dannet Fellesforbundet, som Bygning, Jern og Metall osv. Seksjonene sikrer at de ulike forbundsområdene kan ivareta sine krav, og ikke minst tariffbestemmelser innfor FF. Dette organisasjonsleddet blir viktigere enn mange regner med. Det er her tariffkrav, dispensasjoner og andre viktige saker vil bli utført.

Beslutningene vil selvfølgelig, som for de andre seksjonene, bli tatt i forbundstyret.

– Hvor går vi nå med problemene våre, vi som er i klubb eller er enkeltstående?

VI GÅR EI SPENNENDE TID i møte i et nytt, større fellesskap, tror foreningsleder Svein Mortensen.

Foto: Bjørn Olsen

– Første stopp er de klubbtilitsvalgte. Prøv å løse problemet mest mulig direkte. Foreninga vil være neste naturlige kontaktpunkt. Som det står i en vervebrosjyre fra OGF, så gir foreninga råd om det meste, og selvfølgelig spesielt om det som angår arbeidsplasser og arbeidsforhold, lov- og avtaleverk.

Oppfordringa fra oss er som alltid: Ta heller kontakt en gang for mye enn en gang for lite.

– Blir det ikke en mye lengre vei til ledelsen? Hvordan når vi fram med f. eks. landmøteforslag? Og hvordan vil disse bli behandlet?

– Behandlinga av forslag vil bli mye likt det systemet vi har i dag. Kanskje vil fristene bli noe lengre. Når det gjelder å nå fram, så kan jo det tolkes som å få dem vedtatt. For dem som har forslag i tankene, kan det være en idé å få dem fram til årsmøter og halvårsmøter i foreninga. Videre vil vi opprettholde kontakten med våre kollegaer innfor Grafisk seksjon utover i landet. I tillegg kommer samarbeid med FF-avdelingene i Oslo. Vi har gode erfaringer med sak-til-sak-samarbeid med disse fra tidligere. Dette er noe vi kommer til å bygge videre på.

– Har Oslo noen representanter i FFs organer? Og hva gjør disse?

– Disse kameratene er jo valgt på landsmøtet, og er ikke formelt representanter for OGF, men det er noen av dem som kommer fra OGF. OGFs nestleder, Terje Fjellum, kommer til å sitte i Forbundstyret, med Werner Larsen som vara. Adolf Larsen vil sitte i represen-

tantskapet. Og sist, men ikke minst er 3 Oslorepresentanter på plass i Grafisk seksjonsråd: Knut Øygard og Tone Granberg Løvlien, fra henholdsvis Dagblad-Trykk og Dagbladet. I tillegg sitter også Niels Killi, klubblleder i Aller-Trykk i seksjonsrådet.

Her tror jeg landsmøtet har valgt folk som står for en støy, og som vil stå for de holdninger og standpunkter som har prega NGF også i Fellesforbudets organer. Men for all del; følg med og vær våkne!

– Får vi fortsatt egne kurs?

– Sammen med opplysningsutvalget i OGF har vi nå gått opp løypa rundt formalitetene når det gjelder det foreninga har arrangert av kortkurs og temamøter. Når det gjelder temaer og innhold tror jeg det vil bli som det vi er vant til. Med andre ord vil opplysningsutvalget legge planer, og fra tid til annen vil styret legge nesa si borti, om det ønsker spesielle temaer eller målgrupper. Det medlemmene kan merke seg er at planlegginga vil bli noe mer langsiktig, og at påmeldingsfrister bli noe fjernere fra selve kurset.

– Grafia forsvinner. Blir det egne «grafiske» sider i FFs fagblad, Magasinet?

– Det blir nok ikke egne grafiske sider. Som folk sikkert har lagt merke til har det allerede vært «grafisk stoff» i «Magasinet». Det vil nok bli stilen framover. Det er helt sikkert også mulig å bidra eller komme med forslag til saker. For øvrig er denne sida av FF i utvikling, blant annet når det gjelder nettsida. Kanskje med en eller annen vri for de ulike seksjonene.

– De spesielle gruppene innfor grafisk, for ungdom, kvinner og trykkere forsvinner. Hvordan skal disse organisere seg? Og hvordan skal kvinnene unngå å forsvinne i FF?

– Jeg tror at vår egen aktivitet og pågående argumentasjon vil være avgjørende for hvilke organer som fortsatt skal leve. Det må være mulig å finne en fasong på ungdomsarbeidet innfor FF. Dette er en oppgave de grafisk valgte innfor de ulike organene i FF må bli enige om hvordan de skal få til. Det vil bli ei ressursgruppe for likestilling innfor grafisk, som selvfølgelig også kan være et eksempel til etterfølgelse.

Vi skal slå oss sammen med et forbund som har sine tradisjoner, særegenheter og særheter, akkurat som vi har våre. Det betyr at det vil oppstå utfordringer som vi ikke har oversikt over nå. Eller at noe som for oss har vært selvfølgeligheter, vil måtte gås opp på nytt. Vi går ei spennende tid i møte i en ny faglig enhet til beste for våre medlemmer.

Stenqvist avdeling Flexo: Bedrift mot strømmen

Klubbleder JAN TORE ROMHUS og
produksjonssjef EGIL LARSEN
hos Flexo Trykk intervjues av
TERJE FJELLUM

Eventyret startet i 1986 med fire kamerater og fem maskiner i et industrilokale i nærheten av Bjørkelangen. I dag er det blitt en moderne bedrift innen Stenqvist-konsernet, som har bedrifter i Norge, Sverige, Danmark, Polen og Østerrike.

Ut fra erfaringer med næringslivet her til lands, skulle du tro at bedriften nå var i ferd med å bygge ned virksomheten på Aurskog for å bygge opp i EU-landa. Men nei, dette er kjerringa mot industri-strømmen, her bygges det på og investeres i nytt utstyr. Dette må vi få en nærmere forklaring på.

Vi har avtalt et møte med klubbleder Jan Tore Romhus og produksjonssjef Egil Larsen, som har noe av sin faglige bakgrunn fra Centraltrykkeriet hvor han gikk læra tidlig på 70-tallet. Han startet i bedriften sommeren 2005, og det første som slo han var kvaliteten på produktene de produserte.

– **Hva blir din første utfordring i bedriften?**

– Det blir nok utvidelsen av bygningsmassen og investeringen i en ny 8-farger Prima-flex-maskin. Den skal plasseres ved siden av den vi allerede har, som er en Novaflex. Både Primaflex og Novaflex er maskiner som produserer på plast fra rull til rull. Når alt er oppe og går skal maskinene betjenes av 3 personer per skift.

– I tillegg jobber vi for et best mulig samarbeid i hele bedriften og for egen regning ser jeg det som en stor fordel at alle på «gølv» er medlem av klubben, og at klubben har et godt fungerende apparat av tillitsvalgte.

– **I festtaler snakkes det ofte om viktigheten av etter- og videreutdanning hva er Stenqvists holdning til det?**

– Bedriften stiller seg meget positivt til at de ansatte ønsker etter- og videreutdanning.

– I skrivende stund går åtte av de ansatte på et kursopplegg som ender med fagbrev. Problemet vårt er at de ansatte må helt til Sverige for å få tilfredstillende teoriundervisning. Men dette skal ikke koste den enkelt noe i kroner og øre.

En annen utfordring er å finne egnet etterutdanning for alle våre ansatte i produksjonen slik at alle får like muligheter til å skolere seg. Som en ekstra inspirasjon får alle som

tar fagbrevet et tillegg på 10 kroner timen.

– **Et siste spørsmål: Det er jo ikke ei eneste jente i produksjonen, er det en utfordring?**

– Ja helt klart. Jeg tror en arbeidsstokk med både kvinner og menn ville hatt mange gode effekter, særlig på arbeidsmiljøet.

– **Jan Tore, hva ser du på som den største utfordringen til klubben?**

– Rekruttering av nye medlemmer er jobb nr. 1 og målet er at alle skal være medlemmer av klubben, men vi har jo hatt våre problemer siden vi starta opp for 4 år siden. På den tiden har vi hatt ikke mindre enn åtte klubbledere. Da er det jo forståelig at det har vært problemer med å synliggjøre klubben på en positiv måte for medlemmene.

– **Ser dere for dere noen måte å markedsføre klubben på?**

– Ja, vi har jo blitt informert om at man kan få økonomisk støtte til å arrangere medlemsseminar. Vi kan få støtte til økonomien, men også med innholdet, så tanken er å få gjennomført en slik konferanse i første halvdel av 2006. Den har vi planlagt å ha på Sørmarka, LOs eget kurs- og konferansesenter.

– **Hva tror du er årsaken til at så mange velger å stå utafor?**

– Det er vel et sammensatt spørsmål, men noe av problemet er at det er for enkelt å være gratispassasjer, særlig i en bedrift som er så ny som denne, hvor spørsmålet om organisering kom seint inn i bildet. En annen utfordring er kontingentstørrelsen og hva vi faktisk får igjen. Dette er ting medlemmene kan få tid til å snakke om på medlemsseminaret.

VI HAR SNAKET MED produksjonssjef Egil Larsen (t.h) og klubbleder Jan Tore Romhus hos Flexo Trykk – en bedrift som går mot strømmen og bygger ut produksjonen i Norge.

Foto: Terje Fjellum

Av SVENN OLAV REKKEDAL
Foto ANITA FRØLAND

Deltagerne: 8 fra klubbene i Oslo, 3 fra Oslo-styret og 2 deltagere fra grafisk i Danmark.

Oslo Grafiske Fagforening arrangerte studietur til Polen/Warszawa i tiden 31. oktober til 5. november 2005 for tillitsvalgte i klubbene.

Bakgrunnen for vedtaket om å reise til Polen, er at vi i den senere tiden har sett at det bygges opp grafisk produksjonskapasitet i Polen som tar mer og mer av trykkoppdragene i Europa. Denne tendensen ser vi også her hjemme. Samtidig investeres det stadig mer fra norsk side i Polen. Orkla eier for eksempel 7 aviser der. Samtidig med investeringene i Polen, eksporterer landet billig arbeidskraft til hele Europa. Her til lands merkes dette best i byggebransjen – og er bakgrunnen for diskusjonen om sosial dumping.

Hensikten med turen var å få bedre kjennskap til polske forhold og øke vår forståelse både faglig, fagpolitisk og politisk. Imidlertid var hovedformålet vårt å knytte kontakter innenfor grafisk bransje i Polen og ikke minst ta kontakt med det polske grafiske forbundet.

MANDAG 31. OKTOBER

Vi ankom Warszawa i 12-tiden. Vi møtte en delegasjon fra det polske grafiske forbundet som vi hadde invitert til lunsj på hotellet der vi bodde. Etter lunsjen hadde vi et møte med det grafiske forbundet der den nyvalgte forbundslederen Izabela

Jedynak førte ordet for det polske grafiske forbundet.

Polens Grafiske Forbund er 135 år gammelt og dermed det eldste forbundet i Polen. Forbundet er landsomfattende og delt i seks regioner. På kongressen (hvert fjerde år) velges en leder for hver region og disse sitter i landsrådet. I tillegg velges leder, nestleder og generalsekretær som landsrådets ledelse.

En gang per måned kommer leder, nestleder og generalsekretær sammen i Warszawa. Der oppsummeres arbeidet i regionene med seksjonslederne. 2-3 ganger i året møtes landsrådet for å fastsette og evaluere årsarbeidsplanene.

Kontrollkomiteen passer på at vedtak fattet på kongressen og årsarbeidsplanene blir fulgt. Det er stor forskjell på aktiviteten i de forskjellige regionene. Det er størst aktivitet i Warszawa-området, mindre aktivitet utover i landet.

Etter overgangen til markedsøkonomi har det oppstått store problemer i bedriftene som følge av privatiseringen. Det er lovpålagt en sosialpakkeordning. Dette er en avtale bedriftsledelsen i nyprivatiserte bedrifter (staten eide før alt) må inngå med de ansatte. Avtalen skal inneholde en lang rekke bestemmelser om arbeidsmiljøet, garantert minstelønn, og sysselsettingsgaranti en del år framover etc.

Sosialpakkeordningen gir på papiret en god del rettigheter til de ansatte, men i praksis følger ikke arbeidsgivere avtalene. Bedriftseierne er meget effektive i å motarbeide at arbeidstagerne organiserer seg. Arbeidstagerne har derfor lite å stille opp med.

Dersom arbeidsgiver får ferten av at en person eller flere prøver å starte klubb i en bedrift, blir vedkommende sparket umiddelbart. Det er mulig å gå rettens vei, men det tar opp til 4 år før saken kommer opp, den ansatte har vært ute av bedriften lenge og har kanskje fått jobb et annet sted og saken er umulig å følge opp.

Det er to hovedorganisasjoner i Polen: Polsk LO (OPZZ) og Solidaritet.

Ifølge Jedynak har Polsk LO 6 millioner medlemmer mens Solidaritet har 4 millioner medlemmer.

OPPBYGGINGEN

Polsk LO er satt sammen av bransjeforeninger, men har ikke

nasjonale tariffavtaler. Mønsteravtaler blir brukt som grunnlag for lokale avtaler.

Det finnes ingen felles organisering av arbeidsgiverne, men det finnes for eksempel Polsk trykkekamer (et slags laug) osv. Dette gir imidlertid ikke grunnlag for å forhandle fram landsomfattende tariffavtaler.

Forsvaret er et unntak. Her er det en landsomfattende avtale, men staten er ikke bedre i behandlingen av arbeidstakerne enn i det private næringslivet. Solidaritet organiserer alle på en og samme arbeidsplass i en klubb.

Når et potensielt medlem vurderer hvilken organisasjon vedkommende skal melde seg inn i, er det kjennskapet til

VI BESØKTE et av minnesmerkene etter krigens dager. Her ved starten av den gamle jødiske gettoen.

DELEGASJONEN FRA OGF besto av: Anita Frøland, Håkon Kjer Rekkedal, Kjetil Larsen, Lina Gromsrud, Bjørn Olsen, Reidar Borge Knut Øygard, Torvald Eriksen og Jan Tore Engebretsen.

tillitsvalgte til Warszawa

hvilken forening som arbeider best for medlemmene som er avgjørende.

Solidaritet er en bransjeløs organisasjon som organiserer alle i bedriften i én klubb, men det er ofte både en bransjeklubb (polsk LO) og Solidaritet på samme arbeidsplass. Dette skaper en del problemer i fagforeningsarbeidet. Blir ikke klubbene enige, er det arbeidsgiver som bestemmer. På enkelte steder samarbeider klubbene bra og det oppnås gode kompromisser. Andre plasser går det heller dårlig.

SOLIDARITET

Solidaritet trakk store mengder mennesker til seg i forbindelse med kampene på 80-tallet. Både arbeidere, funksjonærer og intellektuelle strømmet til organisasjonen. Etter hvert har begeistringen og den oppglødde stemningen avtatt og medlemmene har igjen begynt å søke seg til polsk LO (OPZZ).

Organisasjonsprosenten varierer veldig fra bedrift til bedrift. I noen bedrifter er den 80, andre steder helt nede i 10 prosent.

I ganske mange bedrifter finnes det ikke fagorganiserte i det hele tatt. 10 millioner fagorganiserte i en befolkning på 40 millioner taler sitt tydelige språk.

Arbeidsministeriet i Polen fastsetter en minstelønn. Den kan justeres månedlig. For tiden er minstelønna cirka 1690 kroner i måneden. Lønna til grafikerne er forholdsvis dårlig.

TIRSDAG 1. NOVEMBER

Denne dagen var det helligdag i Polen (allehelgensdag) og programmet begrenset seg til sightseeing i Warszawa. Vi hadde en fin dag som turister. Vi så mange interessante minnesmerker, parker, arkitektur og gjenoppbygde deler av byen. 80% av bygningene ble jevnet med jorden etter oppstanden som startet i byen 1. august 1944. Nazistene var ikke nådige da oppstanden var slått ned etter 3 måneders kamp. Gamlebyen ble imidlertid bygd opp igjen like etter krigen nøyaktig slik den var før nazistenes herjinger.

BESØK på forbundskontoret, med kaker til frokost.

T.h: VI HADDE EN SPENNENDE TUR rundt i byen. Her en statue av Chopin.

ONSDAG 2. NOVEMBER

Startet vi dagen med et besøk hos Institutt for arbeid og sosiale studier.

Instituttet er det viktigste forskningsstedet for arbeids- og sosialpolitikk. Vi ble møtt en av forskningslederne, professor Mieczyslaw Kabaj, som holdt et innholdsrikt foredrag om instituttets arbeid. Instituttet blir finansiert av arbeids- og kommunalministeriet og noe fra utadrettet forskning for bedrifter.

Kabaj kom inn på jobb nummer én som er å senke arbeidsledigheten i Polen:

- Arbeidsløshet er første steget mot fattigdom.
- Produktivitet bør være i forhold til lønna.
- Spesiell nedsettelse av skattene for å øke jobbtilgangen.
- Det er for lett å sparke folk i Polen.
- Det er lett å sparke folk i andre EU-land for eksempel Danmark, men der har de gode stønader.
- En må ha spesielle tiltak mot arbeidsløsheten, den nytter ikke for eksempel bare å sette ned skattene i industrien (19%).
- Arbeidsmarkedsfrihet, liberalisme, fleksibilitet og mobilitet.
- Vikarordning er ikke av det gode.

Arbeidsgiverne prøver å kvitte seg med fagforeningene og noen ganger blir noen bedrifter lagt ned og satt opp igjen for å bli kvitt fagforeningene. Dette mente imidlertid Kabaj er dårlig økonomiske løsninger og utillatelig sløsing.

Professor Czajka tok over da Kabaj desverre måtte gå.

I større firmaer er det mer vanlig med

organiserte arbeidere, men arbeidsgiverne tar lite hensyn til fagforeningene.

Imidlertid har gruvearbeiderne gode lønnsresultater i år fordi de truet arbeidsgiverne. Han nevnte også at Solidaritet har hatt flere seire i lønsspørsmål.

Regjeringen setter et mål for hva den mener er passende lønnsøkning hvert år, men dette er bare en av lønnsindikatorene som brukes i bedriftene. Lønnsomhet og produksjonsøkninger er viktigere og slik vi forsto Czajka – lønnskamp. Gruve-, stål- og verftsindustrien har landsomfattende tariffavtaler i tillegg til forsvaret.

Det er imidlertid blitt vanskeligere for fagorganisasjonene. De siste 5 åra har fagforeningene mistet innflytelse. Grunnen til det er de svake resultatene fagforeningene har oppnådd. Det oppstår en negativ spiral der organisasjonene mister medlemmer fordi resultatene uteblir, medlemsflukten svekker igjen fagforeningene og resultatene blir enda dårligere.

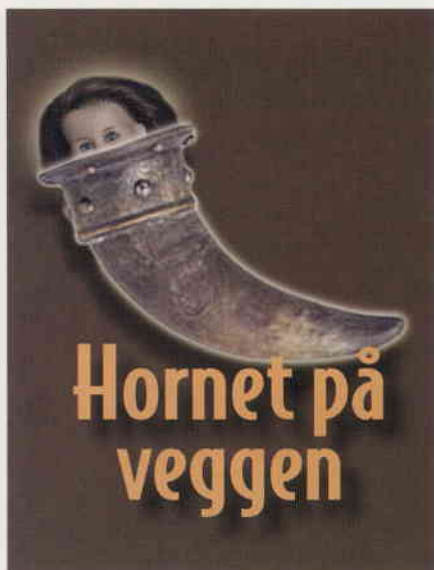
I bedrifter uten fagforeninger er arbeidsgiverne lovpålagt å sette opp avtaler med arbeidstakerne når det gjelder lønn, arbeidstid og drøftingsplikt. Dette blir ikke overholdt av arbeidsgiverne, som gjør som de vil.

Vi tok farvel med instituttet og fikk med oss gaver i form av engelskspråklig litteratur som instituttet hadde gitt ut.

Vi fortsetter i neste nummer med Svern O. Rekke dals beretning fra studieturen til Polen.

Svern Olav Trude Hansen,

Av ROGER ANDERSEN,
tidligere leder NGF

Betingelsen for en sterk fagbevegelse er et kraftig engasjement fra de tillitsvalgte i bedriftene. Uten dette vil vi kunne ende opp med en fagbevegelse er mer opp-tatt av å levere service til medlemmene, som for eksempel forsikringer, feriereiser og lignende, enn det å være en fagligpolitisk organisasjon med mål om blant annet å skape et mer rettferdig og solidarisk samfunn.

Norsk Grafisk Forbund har gjennom årene vært kjent som et sterkt fagforbund. Dette skyldes at forbundet gjennom årene har hatt aktive og dyktige tillitsvalgt på den enkelte bedrift og fagforening, og ikke minst har vi i bransjen hatt en svært høy organisasjonsprosent.

Det var selvfølgelig mye enklere å verve medlemmer til forbundet den gang jeg begynte i bransjen. Det var egentlig ikke spørsmål om medlemskap eller ikke, men heller på hvilket tidspunkt du skulle bli medlem, før eller etter læretidens utløp. Derfor var også så godt som alle organiserte og dette førte i stor grad til økt samhold og lojalitet arbeidstakere imellom.

Problemet eller utfordringene med de såkalte «gratispassasjerene» var ikke eksisterende. Dette har først kommet i de senere år.

Årsakene til at man velger bort medlemskap i fagbevegelsen dette kan være flere.

- Mange arbeidstakere ser ut til å lovprise den individuelle frihet og mener behovet for kollektive løsninger er mindre.
- Flere mener også at solidaritet og samhold i arbeidslivet, bare er gamle fraser, som er gått ut på dato og som hører historien til.

Jeg konstaterer at vi har fått mer individualisering i arbeidsliv og samfunn som blant annet fører til at rekrutteringen til fagorganisasjonene blir vanskeligere.

Det bør ikke være slik, for i en tid hvor markedsliberalismen får et stadig sterkere fotfeste, er det mer behov for samhold og fellesskapsløsninger ikke mer individualisme og private løsninger.

Dette stiller fagbevegelsen overfor store utfordringer

Skal vi kunne stille opp og kjempe mot globalisering, sosial dumping, krav om større og større profitt, motarbeide større og større forskjeller i vårt samfunn, er ikke svaret mer individuell frihet – men mer samhold og solidaritet oss i mellom.

Det beste redskap i denne sammenheng er etter min mening en sterk fagbevegelse. Dette fordi historien forteller at fleste de reformer i arbeidslivet har kommet etter press fra fagbevegelsen.

Skal vi opprettholde vår velferd og levestandard er en av forutsetningene en sterk fagbevegelse som er til å stole på i alle situasjoner.

Derfor blir jeg kraftig provosert og forbannet da jeg leste at man i COOP hadde inngått en avtale med tillitsvalgte om en bonusordning, hvor man får trekk i bonus dersom man har fravær på grunn av egen sykdom, barns sykdom eller ferie.

Da jeg også leste i avisen at LO-forbundet Handel og Kontor kjente til avtalen uten å gripe inn ble dette helt uforståelig. Argumentasjon om at de ansatte også uten bonus ville opprettholde tariff lønn holder ikke for meg.

Denne bonusavtalen betyr helt klart at man blir straffet dersom man er syk, tar ut ferie eller er hjemme ved barnesykdom.

Heldigvis leser jeg nå at arbeidstilsynet har tatt opp saken og mener at den trolig er ulovlig, så det er håp om at denne type bonus avtaler avskaffes. Men hvor er HK.

En stor trøst på en regnværsdag i november er det selvfølgelig at den nåværende regjering har varslet at den vil reversere alle de uheldige endringene i Arbeidsmiljøloven som Bonde-

vik regjeringen vedtok, og at den vil gjeninnføre feriepenger i dagpengeordningen.

Men nå står OGF foran en ny utfordring. NGF går sammen med Fellesforbundet.

Behøver det å bety store forandringer for medlemmene i OGF?

– Nei - vi har alle muligheter for å lykkes som en grafisk fagforening innen Fellesforbundet- det står ikke på om vi er dyktige nok, eller har de nødvendige kunnskaper. Men mer på vår vilje til å arbeide for å være en aktiv og levende organisasjon hvor ansatte i grafiske bedrifter ønsker å være medlemmer.

Fremtiden som fagforening innen Fellesforbundet, et forbund med mange forskjellige yrkesgrupper, vil selvfølgelig stille oss overfor noen nye krav, som for eksempel å markere grafisk sektor innen forbundets organer.

Jeg tror det nå er rett tidspunkt å se på foreningens egen virksomhet, ta opp til vurdering hva som er målet med vår eksistens, hvilke deler av hva vår virksomhet vi ønsker å bringe med oss videre, og ikke minst hvordan vi ønsker å utvikle fagforeningen til et bedre redskap for medlemmene.

La meg til slutt komme med en påstand:

–Vi i grafisk er ikke så spesielle som vi alltid har hevdet eller trodd.

Vi har både et avtaleverk og en kultur som vi for det meste finner igjen i Fellesforbundet. Men noen forskjeller er det og etter min mening er det viktig, men også en utfordring å kunne beholde og videreføre disse.

Om OGF i fremtiden skal være en viktig faktor og permissleverandør innen Fellesforbundet, avhenger av OGFs medlemmer og ingen andre

Skal vi makte å videreføre OGF er det helt nødvendig å opprettholde vår identitet, og interessen blant ansatte i bransjen, for nettopp det å være organisert i denne «spesielle» fagforeningen. **DET ER HER VÅR UTFORDRING LIGGER!**

Trykkerutdanning- et fag i endring

fagutdanning

Av ROLF WESENBERG
Opplæringscenteret for visuell
kommunikasjon

Først litt nyere historie. Helt til slutten av 70-tallet var det fagspesi-fikk grunnutdanning både i boktrykk og offsettrykk. En boktrykker som ønsket å bli grafisk trykker, for også å kunne betjene offsetpresser, måtte ta 1 ½ års tilleggsgutdannelse. På slutten av 70-tallet fikk vi felles grafisk grunnutdanning med stasjonsopplæring i de ulike grafiske produksjonsområdene det første året, med påfølgende fagspesifikk opplæring i førtrykkfagene, trykkfaget (felleskurs offset og boktrykk) og bokbinder-faget det andre året. Denne modellen varte i grove trekk, med tilpasning fra boktrykk til offset som dominerende trykkmetode, til reformen i 1994. Da ble førtrykkfagene plassert i studieretningen for formgivningsfag mens trykk og bokbind ble plassert i studieretningen for mekaniske fag.

Det innebar grunnkurs mekaniske fag det første skoleåret og VK1 trykk og VK1 bokbind det andre året. Det var den gang stor misnøye med at de grafiske fag på denne måten ble splittet i to ulike studieretninger.

Da medier og kommunikasjon ble opprettet som ny studieretning i år 2000 ble derfor trykk, bokbind, grafisk emballasje og silke-trykk slått sammen til et felles VK1 grafisk produksjon og plassert i denne studieretningen. I ettertid kan vi oppsummere at dette var mislykket.

Elevene som søker medier og kommunikasjon har helt andre planer enn å begynne som trykkere og bokbindere. Det ble derfor ikke nok søkere til å opprette klasser i VK1 grafisk produksjon på de skolene som hadde dette, med unntak av Sogn vgs i 2003. For å få nok elever til å opprette klasser har skolene derfor måttet søke dispensasjon fra opptakskravene for fortsatt å kunne rekruttere fra grunnkurs mekaniske fag. I dag er det bare fire skoler som har grafisk produksjon.

Disse er Randaberg i Stavanger, Glemmen i Fredrikstad, Åssiden i Drammen og Sogn i Oslo. Det sier seg selv at disse ikke kan dekke behovet for rekruttering til trykkerier og bokbinderier på landsbasis.

Kunnskapsløftet

Da den neste skolereformen, Kunnskapsløftet, ble lansert i 2003-2004, var bransjen derfor moden for å se på de nye mulighetene for grunnutdanning som åpnet seg. Hovedstrukturen med 2 år i skole og 2 år som lærling i bedrift blir videreført i de yrkesfaglige studieprogrammene. Videre blir det omtrent

samme timefordeling av allmenne fag (nå kalt fellesfag) og yrkesfag (nå kalt programfag). Det som blir nytt er såkalte programfag til fordypning som f.eks kan brukes til fordypning i grafiske produksjonsfag, grafisk design o.l. Studieretningen Medier og kommunikasjon, med fagutdanning til mediegrafiker, har i hovedsak vært en suksess for rekruttering til arbeidsområdene førtrykk, grafisk design og elektronisk publisering. At denne skal videreføres i den nye reformen har det derfor ikke vært noen tvil om.

Teknikk og industriell produksjon (TIP)

Når de andre alternative utdanningsprogrammene ble lansert, var valget for plassering av de grafiske produksjonsfagene egentlig nokså åpenbart; det måtte bli utdanningsprogrammet for Teknikk og industriell produksjon (TIP). Dette er en sammenslåing av tidligere mekaniske fag og kjemi- og prosessfag, og opplæringstilbudet vil bli gitt på mange videregående skoler over hele landet.

Selv om valget var enkelt, innebærer denne grunnutdanningen fortsatt store utfordringer for de grafiske produksjonsbedriftene.

Det første skoleåret, VG1 TIP, skal dekke grunnopplæringen for ca. 50 ulike fagområder, deriblant altså de grafiske produksjonsfagene. I høringsutkastet til læreplanen er det definert tre hovedområder: 1. Produksjon og tekniske tjenester, 2. Dokumentasjonsarbeid og 3. Industri, verksted og maritime arbeidsplasser.

VG2 Mekatronikk

Dette er den foreløpige arbeidstittelen på programfaget i andre skoleåret som skal dekke opplæring for elever som kan søke læreplass i fagene produksjonselektroniker, industrimekaniker, fagoperatør produksjonsteknikk og de grafiske produksjonsfagene grafisk trykker, bokbinder (industriell innbinding og ferdiggjøring), fagoperatør grafisk emballasje og serigrafisk trykker.

Undertegnede sitter i læreplangruppa for dette programfaget sammen med en kjemiingeniør fra Hydro og en elektroingeniør, som også har fagbrev som mekaniker, fra Romsdal videregående skole. Vi har brukt en del tid i høst på å besøke ulike bedrifter og skoler for å skaffe oss oversikt over de ulike fag- og arbeidsområdene. Vi har hittil sett på arbeidsoppgavene til fagoperatører i ulike deler av aluminiumsproduksjon og i produksjon av sidepropeller for skip. I slutten av november skal vi besøke Dagblad-Trykk og arrangere et møte mellom læreplangruppa og en høringsgruppe oppnevnt av NGF. Denne prosessen har vært lærerik og vi har sett at de praktiske ferdighetene, kunnskapene og holdningene

som kreves for å sette i gang, styre, overvåke og avslutte en mer eller mindre automatisert produksjonsprosess, er påfallende like i de ulike produksjonsområdene. Det samme gjelder førstelinjevedlikehold på maskiner og produksjonsutstyr.

Det som skiller fagoperatørene i de ulike bransjene er den spesifikke prosesskunnskapen, kunnskap om de ulike materialene samt kunnskap om produktene og markedet. Vi har så langt definert tre hovedområder:

1. Planlegging, styring og produksjon,
2. Materialer, HMS og dokumentasjon og
3. Drift og vedlikehold.

Et viktig mål for læreplangruppa er få integrert grunnleggende opplæring i elektrofag i dette programfaget.

Jeg vil oppsummere de viktigste utfordringene for rekruttering og grunnutdanning for grafisk fagarbeidere i følgende punkter:

- at lokale bransjeforeninger, bedrifter og opplæringskontorer neste år oppretter kontakt med skoler i nærområdet som tilbyr Teknikk og industriell produksjon for å synliggjøre de grafiske fag og utvikle opplæringstilbud i grafisk produksjon i timene som er avsatt til programfag til fordypning
- at skolene som i dag har grafisk produksjon beholder maskiner og utstyr da dette vil kunne være til god nytte i grunnopplæringen (montering, justering, måling, reparasjon, fra og tilkobling osv.), også for de andre fagområdene.
- at bedrifter og leverandører tilbyr grafiske produksjonsutstyr til andre sentrale skoler som har TIP
- at bedriftene legger til rette for bedriftsbesøk og gode utplasseringsordninger.

Dersom disse punktene blir fulgt opp vil bedriftene over hele landet ha mulighet til å rekruttere lærlinger med allsidige teknisk og praktisk kompetanse. De vil ikke ha lært så mye innen spesifikk grafisk produksjon, men de vil være godt forberedt til å lære dette i løpet av to års læretid.

Ta kontakt for innspill og synspunkter!
Send til: rolf@opplæringscenteret.no

**Alle NGFs stønader
vil opphøre
ved årsskiftet.**

Klikk deg inn på www.ngf.no
og les mer om saken.

FF Avd. 852, Hedemark/Oppland grafiske fagforening

Vi avholdt kurs 21.-23. oktober. Dette var et av AOFs MOTO kurs med tema «Fagforeningsknusing». Alle som deltok har gitt positive tilbakemeldinger på dette kurset, så det kan anbefales til andre.

Videre aktivitet: 19.-20. november kjører vi 2 moduler fra FF grunnopplæring. «Ny i Fellesforbundet» og «Den tillitsvalgte i avdelingen». Påmeldingen til dette kurset har vært positiv, 22 påmeldte inntil nå.

Medlemsutviklingen: Fortsatt negativ. Resultatet av fisjonen i Nordbook as får

store konsekvenser, en reduksjon på 22 yrkesaktive medlemmer. Få, om ingen som går av med pensjon erstattes. Det utarbeides en ny plan for rekruttering som skal igangsettes ved sammenslutningen med FF, og når nytt materiell er klart.

Sammenslåingen med FF er i rute. Vi har inngått avtale med Avd 670. om medlems-håndteringen i Fane 2. Avd 670 er i ferd med å bli den mest toneangivende avdelingen i Oppland. De dekker en rekke overenskomstområder innen sitt område. Mye tyder på at også FF avdelinger nå samarbeider over fylkesgrensene. Vårt inntrykk er, og har vært at samarbeidet i FF vil gå

bra for vår del. Leder deltok i avdelingslederforumet i Oppland i forbindelse med behandling av forslag til tariffoppgjøret 06. Utfordringen på nyåret tror jeg vil være å opprettholde kontakten de grafiske avdelingene i mellom. Det kan bli enda viktigere enn før. Hvis Oslo Grafiske Fagforening tar initiativ til et forum for tettere samarbeid, så vil det være meget positivt.

Mvh
Roger Sollie
NGF Hedemark/Oppland.
Leder.

Sørvestlandet Grafiske fagforening

Kontingenten blir redusert med 0,1%, til 2,1% når vi går inn i Felleforbundet fra nyttår.

Aktiviteten skal ligge på et høyt nivå, og vi vil intensivere samarbeidet med de øvrige avdelingene i Fellesforbundet i Rogaland.

Vi skal avholde et eget opplegg for å kartlegge den faglige kompetansen hos medlemmene.

Vi står i ferd med å avslutte vårt juridiske engasjement i Norsk Grafisk Museum, idet vi kun venter på en godkjenning fra Stiftel-

sestilsynet, før Stavanger museum overtar. Vi skal imidlertid fortsette vårt engasjement gjennom venneforeningen.

Vi skal fortsette våre treff for ledige annen- hver uke, med utbetaling av stønaden ved personlig frammøte.

Vi skal lansere vår hjemmeside ved årsskiftet. Vi arbeider akkurat nå med å lage layout og innhold.

Hytta vår, på Seljestad, skal oppgraderes med dusj.

«Sang og spill»-gruppen fortsetter sin virksomhet og vil søke å danne et «husband».

Dette var litt av det vi har kontroll på akkurat nå.

I fokus står å utøve topp service til medlemmer av de beste fagforeningene i verden, nemlig de grafiske fagforeningene underlagt Fellesforbundet..

Kollegial hilsen
Øystein Hansen

Hei kollegaer!

Ytring fra oss i vest (Hordaland m/ Bergen og Sogn og Fjordane).

Ja nå er vi kommet til et helt utrolig skille i grafisks historie, forbundet vårt er ved veis ende som selvstendig forbund.

Hvem hadde trodd dette bare for 5 år siden, for ikke å snakke om på 60-tallet da veldig mange av oss begynte i lære og hvor vi fikk høre at vi var eliten i fagbevegelsen med de absolutt beste lønninger og andre fellesgoder, fremtiden var meget lys.

Vel, vi skal ikke se bakover hele tiden, nå må vi brette opp ermene og bli en sterk og markert seksjon i Fellesforbundet. Vår tradisjon og styrke skal vi ta med oss til våre arbeidskamerater i de andre seksjonene. «Sammen er vi sterke».

Her i Vestnorsk Grafiske Fagforening er vi 984 medlemmer mens det er kun 564

som er yrkesaktive. 127 av våre medlemmer er i Sogn og Fjordane mens resten er i Hordaland, henholdsvis 27 på Stord, Kvinnherad og Etne, 17 i Odda, 11 på Voss og 802 medlemmer i Bergen og omegn. Ved årsskiftet hadde vi 54 ledige mens vi i dag har 18 ledige i foreningen.

Foreningen ble stiftet i 1876 (Bergen Bogtrykkerforening) av 33 typografer 4. juli som den første fagforening i Bergen og den andre i landet. (Gjett hvem som var den første i 1872?) Stiftelsen skjedde med sterk inspirasjon fra bergenser Chr. Holtermann Knudsen som da var en av de ledende menn i Kristiania-foreningen. Det tok ti år før neste fagforening i Bergen ble stiftet, så vi var pionerer på dette området.

Foreningen er i år 129 år og drives i dag med heltidstilsatt valgt leder, Nils Løkøen og heltidsansatt kontorleder, Margun Ravnøy. Vi holder til i sentrum av Bergen, Strandgaten 9 hvor vi har vært i 5 år. Vårt

foreningshus i Forskjønnelsen solgte vi i 2000 da det begynte å bli gammelt og slitt og krevde mye vaktmesterjobb av foreningslederen. Ved å ligge i sentrum har ført til at vi har mye besøk av våre medlemmer når de er i byen.

Foreningen har et stort geografisk område, så bedriftene som ligger langt fra Bergen får ikke besøk så ofte som det skulle være ønskelig, men besøk får de.

Av aktiviteter i nærmeste fremtid kan vi nevne: En dagskonferanse med temaet: «Etter-og videreutdanning, kompetanseutvikling og den nye læreplanen». I mars skal vi ha et helgekurs der temaet ikke er spikret ennå og årsmøte.

Til slutt vil jeg få ønske alle fagforeningskamerater/venninner i grafisk lykke til med en fremtid i et sterkt Fellesforbund.

Kollegial hilsen
Nils Løkøen

Orkla Media i spill

nytt fra by'n

Orkla Media har presentert en ny strategi som innebærer at Orkla Media går ut og søker samarbeidspartnere.

Den nye strategien begrunnes med at Orkla Media ikke har lyktes i å ta sterke nok posisjoner innenfor elektroniske medier; radio, tv og internett. Gjennom løsninger som blant annet kan innebære salg, fusjon eller børsnotering, ønsker ledelsen å legge Orkla Media inn i et selskap som nettopp er sterke på de digitale områder.

Vi tillitsvalgte i Orkla Media tolker dette som en prosess som åpner for salg av hele eller deler av selskapet. Det er krefter blant eierne av Orkla som har et mer kortsiktig perspektiv, og ønsker å få ut mer verdier av selskapet.

Orkla Media oppfyller ikke de krav til akastning som Orkla setter, men mediebedrifter prises i dag høyt, og et salg kan derfor gi stor kortsiktig gevinst. Vi er

selvfølgelig ikke glad for denne utviklingen, og vil fortsette å arbeide for at Orkla forblir en langsiktig forutsigbar eier.

Vi må likevel forholde oss til den prosessen som nå er startet, og har sagt klart fra om følgende:

- Vi aksepterer ikke en løsning med såkalte private equity selskap, det vil si et kapital-selskap/fond som går kortvarig inn for å restrukturere og splitte opp for salg. Vi har varslet at en slik løsning vil møte handlekraftig motstand.
- Vi vil samarbeide om å finne en løsning (salg/fusjon) med en industriell medieaktør.
- Vi ønsker å holde mest mulig av Orkla Media samlet.
- Vi ønsker primært en nordisk løsning.

Dersom vi kommer sammen med, eller blir kjøpt av, en industriell medieaktør, helst nordisk, så kan det være en god løsning. Men det er sett med norske øyne to opplagte haker ved det.

Det ene problemet er at det kan bli vanskelig å finne en norsk løsning uten å komme i

konflikt med eierskapslovgivningen. En løsning med Schibsted eller A-pressen vil føre til for stor konsentrasjon av norske medier i ett selskap.

En løsning med Dagbladet vil derimot ikke komme opp i denne problemstillingen, og kan i så måte være en god løsning.

Den andre virkningen ved salg eller fusjon er at det utløser forkjøpsrett for Egmont til å kjøpe Hjemmet Mortensen (ukepressedelen). Egmont eier i dag 60 prosent av Hjemmet Mortensen. Vi må derfor regne med at Hjemmet Mortensen vil måtte gå til det danske selskapet Egmont.

Det løpet Orkla nå har innledet kan altså føre til noen uheldige konsekvenser i forhold til norsk eierskap til norske medier.

Stein E. Eliasson

Hjemmet Mortensen Trykkeris Grafiske Klubb.

Allertrykk A/S og Hjemmet Mortensen Trykkeri A/S

Allertrykk A/S og Hjemmet Mortensen Trykkeri A/S ønsker å se på mulighetene for et felles trykkerialternativ for forlagene Allers Familie Journal A/S og Hjemmet Mortensen A/S.

Det er innledet en dialog mellom Allertrykk og Hjemmet Mortensen Trykkeri for å utrede hvorvidt det kan være industrielt riktig å slå trykkeriene sammen. Det er innleid konsulent for å gjennomføre en utredning som forventes å være ferdig rundt årsskiftet.

Dette er satt i gang for å forbedre konkurranseevnen og for å levere trykktjenester til konkurransedyktige priser. Det er etablert kontakt mellom de grafiske klubbene for å drøfte konsekvenser, og å legge planer for videre fremdrift ved en mulig fusjon.

Oslo 21. november 2005

Hjemmet Mortensen Trykkeris
Grafiske klubb
Dag Johanson
klubbformann

Årsmøte-nytt

De grafiske klubbene i flere Oslo-aviser har hatt årsmøtene sine de siste ukene. Her er en oversikt over de nyvalgte klubbstyrene:

Aftenpostens grafiske klubb

Leder Terje Johansen, nestleder Steinar Jensen, sekretær Per Syversen, kasserer Per Rønning, verneombud Alf R. Pedersen. Tillitsvalgte: Kjetil Sandli, Arve Jacobsen, Claes Wedenius, Roger Hollund, Willy Sjølie, Egil Møller

Dagbladets grafiske klubb

Leder Knut Øygard, nestleder Tone Granberg Løvlien, kasserer Susan Olden, sekretær Jan Bruun. Avdelingstillsvalgte: Paul Krogstad, Eli Tveita, Bjørge Johnsen, Anders Høstland, Knut Jensen, Rikard Andersen og Per Kristian Svardal

Verdens Gangs grafiske klubb

Leder: Øystein Simensen, nestleder: Jann Schlichting-sekretær: Rolf Dybvik, kasserer: Jan Tore Engebretsen. Styremedlemmer: Torger Richter, 1. vararep.: Heidi Woll Westgård, 2. vararep.: Hans-Peter Jensen.

**TRONDHEIMKONFERANSEN
SAMLING FOR FELLES KAMP FOR
ARBEID OG FAGLIGE RETTIGHETER**

i Trondheim 27. - 29. januar 2006

Hovedsaker på programmet:

**EU OG FAGLIGE RETTIGHETER · TARIFFOPPGJØRET 2006
STORTINGSVALGET 2005 – NY KURS
HELSEFARLIG SAMSPILL PÅ ARBEIDSPLASSEN**

Arrangør: LO i Trondheim

For mer informasjon, sjekk <http://lokal.lo.no/trondheim>

HEIDI GUTUEN,

Som faglært typograf og designer i en bedrift med stor fremgang, får jeg boltret meg i utfordringer og lærer mye nytt. Jeg jobber hos Andvord Grafisk, på førtrykksavdelingen, og vi holder til på Vollebekk i Oslo.

Jeg har lang fartstid i grafisk bransje, de siste tre årene hos Andvord Grafisk. Vi har vokst oss en del større de siste par årene, noe som betyr at hverdagen har blitt betraktelig annerledes for alle som jobber her. Det er flere tekniske utfordringer enn tidligere, og vi har mer varierte og nye typer oppdrag, noe som byr på fine utfordringer og morsomme, lærerike dager og forhåpentligvis fornøyde kunder. Det er et relativt stort arbeidspress og det stilles høye krav, noe jeg tror gjelder jevnt over for oss som jobber i grafisk bransje i disse dager. Etter tidligere nedbemanning er vi færre til å håndtere større mengder arbeid enn før. Det har heldigvis vært noen nyansetelser siste året - et godt tegn på bedre tider og en tryggere arbeidsplass.

Utover å jobbe med typografi og design, har jeg drevet med mye forskjellig innen bransjen, bl.a. som avdelingsleder, prosjektleder og selger. Dette har gitt meg bred kompetanse og flere ben å stå på, noe som gjør at jeg kan tilrettelegge det jeg produserer mer hensiktsmessig i forhold til de andre produksjonsleddene. Jeg kan også fange opp evt. produksjonsmessige problemer på et tidlig tidspunkt.

Avdelingens lokale er ikke så mye å skryte av plassmessig og visuelt sett, men hvor det finnes hjerterom og arbeidslyst, er det alltid plass og godt humør! Jeg synes vi har et meget bra miljø på avdelingen. Noen av de nyansatte er tidligere kollegaer av meg gjennom mange år, og jeg setter enormt pris på å få jobbe sammen med dem igjen. Vi er et dunderteam!

En typisk arbeidsdag for min del består hovedsaklig av sats- og designoppdrag, både små og store. Jeg jobber variert med oppdrag som f.eks. aksidens, brosjyrer, DM, mailkampanjer, kataloger og tidsskrift. Jeg lager de fleste DM innad i konsernet, et konsern som nylig ble meget stort etter at Andvord fusjonerte

Navn: Heidi Gutuen

Alder: 36 år

Arbeid: Førtrykksavdelingen hos Richard Andvord

Sivilstatus: Kjæreste

Tillitsverv: Klubbleder hos Richard Andvord.

Sitter i Opplysningsutvalget.

med C. Tybring-Gjedde. Vi har også en web-basert løsning for elektronisk trykksaksbehandling og -generering. Ny teknologi gir nye muligheter og mer givende arbeidsdager. Det blir aldri kjedelig. Jeg er ikke noe utpreget rutinemenneske, derfor passer det meg fint at

hver dag byr på noe nytt.

I tillegg til vanlig produksjon, går deler av dagen bort til telefoner, mail og møter internt og eksternt. Mye av kundekommunikasjonen går i dag elektronisk. Jeg jobber relativt selvstendig og styrer derfor i stor grad min egen arbeidsdag. Det er slik jeg foretrekker å ha det. Jeg liker varierte oppgaver og kundekontakt, og føler at jeg får tilfredsstilt disse behovene i jobben min.

Vi har nylig fått nytt CTP-anlegg i hus, og de fleste på avdelingen bidrar i denne type arbeid. Det er morsomt å lære et helt nytt fagfelt på rekordtid, til tross for at det har vært en smule stress og frustrasjon i oppstartsfasen. Noen «barnesykdommer» må man nesten regne med. En god bieffekt av dette er at vi har blitt enda bedre problemløsere.

Jeg er klubbleder her, og har vært det i snart ett år. Interessekonflikter mellom klubb og ledelse oppstår fra tid til annen, men jevnt over har klubben heldigvis et godt samarbeid med ledelsen. Som klubbleder blir jeg involvert i mye av det som skjer bak kulisene i bedriften - og klubbstyret har satset på å bidra med innspill og forslag til løsninger, fremfor å kun kjøre en ren kravpolicy. Å gi og ta fungerer best for begge parter, og har vært vellykket hos oss så langt.

Jeg trives godt på arbeidsplassen min og ser verdien av gode kollegaer som har mye variert kompetanse, godt humør, lærevillighet og en iver etter å ta utfordringer på strak arm. Det er gøy at det svinger i bransjen igjen, og spennende å være med på oppgang etter alt for mange år med permitteringer og konkurser som en del av hverdagen.

Bli attraktiv på arbeidsmarkedet!

I januar og februar 2006 starter IGM Designskolen opp to studier som gir deg studiepoeng:

MacDesigner – alt du trenger for å produsere trykksaker mer effektivt
Vårt populære studium, MacDesigner, gir deg en grundig opplæring i Quark XPress, InDesign, Illustrator og Acrobat, som er de mest brukte programmene i grafisk bransje, aviser og reklamebyråer.

Oppstart 15. februar

Lær å lage funksjonelle nettsider som kommuniserer med målgruppen

Enten du jobber eller ønsker å jobbe med websider eller er utvikler på leverandørsiden, vil studiet **Internett-design med prosjektledelse** gi deg mer kunnskap om hvordan du kommuniserer med ulike målgrupper på nettet. Du lærer å utnytte mulighetene som Internett gir, og blir dessuten kvalifisert til å lede egne webprosjekter på en effektiv og smidig måte.

Oppstart 20. januar

- Studiene er på 30 studiepoeng og gir deg mulighet til å bygge opp en bachelorgrad.
- Kompetansehevingen gjør deg mer verdifull og attraktiv på arbeidsmarkedet.
- Studiene er tilrettelagt for deg som er i jobb – du studerer på deltid parallelt med jobben.

Studiene arrangeres i samarbeid med Høgskolen i Gjøvik.

Er du GU-medlem betaler du kun kr 19.500,- (ordinær pris: Kr 39.000,-)

Påmelding og info: www.igm.no ☎ 815 09 333

IGM DESIGNSKOLEN
igm kompetanse gir overskudd

De rød-grønne og fagbevegelsen

Av ANITA FRØLAND
tekst og foto

Helgen 25. - 27. november var mer enn 20 medlemmer fra OGF samlet til et spennende tema på Grand Hotell i Kongsberg. Med oss hadde vi Jo Peder Denstad (LO i Trondheim) og Jan Olav Andersen (forhandlingsleder i EL & IT forbundet), som innledere. Temaet for helgen var «De rød-grønne og fagbevegelsen».

Jo Peder Denstad delte sine erfaringer med rød-grønt styre i Trondheim med oss. Både kampen for en ny kurs og de resultater og utfordringer det har medført.

Han startet sitt innlegg med å snakke om språkets betydning. Frihet som historisk har vært et begrep benyttet av fagbevegelsen, har i dag blitt et ord som høyresiden har adoptert og gjort til sitt eget. I dag blir man ikke lenger oppsagt, men fristilt. Begrepet friskole har ufarliggjort, og gjort privatisering av skoler legitimt. Det heter ikke lenger pasienter på sykehusene, eller arbeidsledige på Aetat, men brukere. Ord som omstilling, omregulering, privatisering og fleksibilitet har skiftet fra negativt ladede ord til noe positivt. Etter flere år med en høyrebølge i landet vårt er samfunnet tilpasset en markedstankegang, og forandringen i språket har spilt en viktig rolle i dette. For å møte dette er eksemplets makt viktig. Vi som fagbevegelse må vise i klartekst hva disse begrepene egentlig innebærer.

Kampen mot sterke høyrekrefter

Trondheimskonferansen har stått sentralt i kampen for å bygge opp en motstand mot de sterke høyrekreftene, og har vært et viktig politisk verksted for det politiske skiftet i 2003. Konferansen startet opp kampen med en handlingsplan mot den stadig økende privatiseringen. Man jobbet på tvers, hvor hele fagbevegelsen sto som en samlet enhet.

Trondheimsmanifestet 2003 ble en realitet, og det ble stilt krav til de politiske partiene ved kommunevalget. Ut fra svarene fra partiene ga på konkrete stilte spørsmål, ble det trykt opp en brosjyre i 25.000 eksemplarer med 3 gode grunner til å stemme på de partiene som delte deres prioriteringer. Alle partiene på LO-lista gikk sterkt frem, og resultatet var at Ap, SV, RV og MDG fikk 44 av Trondheims 85 representanter.

Basert på taktikken som ble benyttet i 2003, var en stor del av LO sin kampanje i forkant av stortingsvalget lagt opp etter samme malen, hvor vi dag også har fått et rød-grønt Storting.

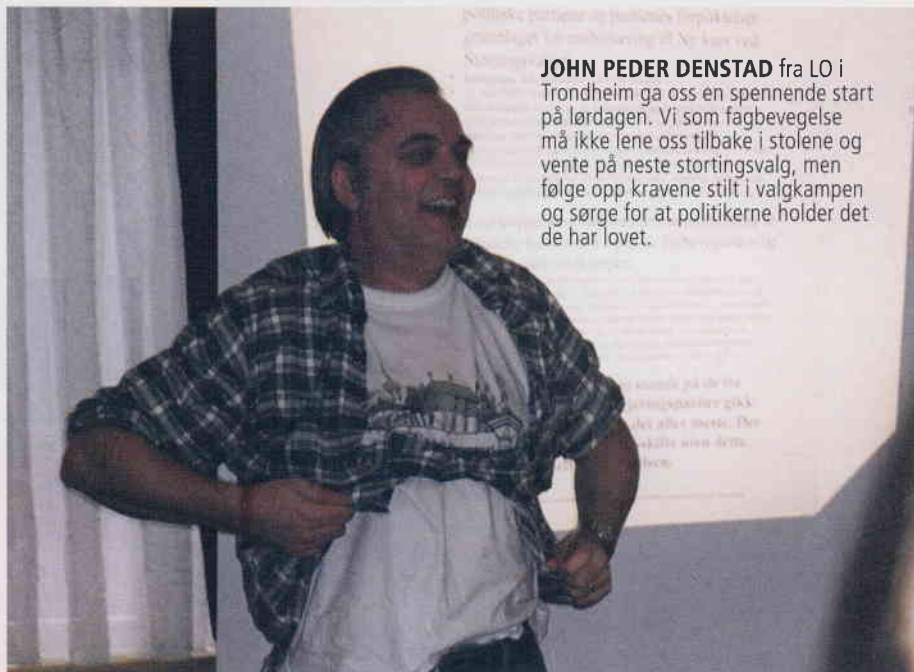
Valget i Trondheim 2003 har gitt en ny giv i tillitsvalgt apparatet, og man ser en økende reversering av privatiseringsbølgen. Mange

DET VAR EN BRA OG ENGASJERT GJENG som var samlet til en spennende helg på Kongsberg

positive ting har skjedd, mange løfter er innfridd, men det er ennå langt igjen. Selv om valget er vunnet, kan en ikke stoppe arbeidet. Men stå på og jobbe videre.

Mediene i Trondheim har ikke vært fagbevegelsens og de rød-grønnes beste venner, verken i forkant eller etterkant av valget. Det man har gjort for å møte kritikken er saklighet, konkrete svar, direkte eksempler og vise til de endringer og resultater som er oppnådd.

JOHN PEDER DENSTAD fra LO i Trondheim ga oss en spennende start på lørdagen. Vi som fagbevegelse må ikke lene oss tilbake i stolene og vente på neste stortingsvalg, men følge opp kravene stilt i valgkampen og sørge for at politikerne holder det de har lovet.

Fagbevegelsen har inngått en treparts samarbeidsavtale med kommunen, en ny retning i det politiske bildet. Det er viktig at de riktige partiene kommer til makten, men enda viktigere av vi har de representantene.

Næringslivssaker som skal behandles i kommunestyret, blir nå sendt til LO i Trondheim i forkant. Dette gjør at avgjørelser sjelden kan tas uten at fagbevegelsen vet hva som kommer og kan ha en innvirkning på prosessene. Ut fra dette er det innført faste

møter med representantene i forkant av parti- og bystyre-møter.

Med bakgrunni erfaringene gjort i Trondheim er det viktig at vi som fagbevegelse ikke lener oss tilbake i stolene og venter til neste stortingsvalg, for å oppsummere hvilke av løftene som er innfridd og hvilke løfter som er brutt. Vi må følge opp kravene stilt i valgkampen, og sørge for at politikerne holder det de har lovet.

Glede og lettelse

Jan Olav Andersen startet opp med å dele sin glede og lettelse over den nye politiske situasjonen i Norge med oss. Vi har fått den regjeringen vi har bedt om. En regjering som i motsetning til det gamle fagforeningsfiendtlige styret vi har hatt, nå har lovet oss en endret kurs og reversering av mange av angrepene gjort på norske arbeidstakers rettigheter de siste årene. Det er viktig å få frem at vi ikke har kjøpt en regjering i denne valgkampen, men støttet det alternativet som har en mest mulig sammenfallende politikk med oss. Ut fra dette har vi nå i dag og de nærmeste årene fremover muligheten til å få gjennomslag for våre prioriteringer.

LO og fagbevegelsen som en gruppe utgjør en stor del av befolkningen og det er naturlig

at vår røst blir hørt. Det er flere organisert i LO, enn totalt antall medlemmer i alle de norske politiske partiene.

En av konsekvensene ved at den rød grønne regjeringen skulle mislykkes er et brudd. Andersen ser dette som lite sannsynlig, da fallhøyden er for stor. Den største trusselen ved å ikke innfri, vi være ved neste valg hvor vi sannsynligvis ender med en høyrepolitikk

Forts. side 14

Hei og velkommen til en ny spalte her i bladet. Her vil jeg skrive litt om løst og fast rundt den tekniske biten av førtryksdelen i grafisk bransje. Først og fremst nyheter, temaer, tips og triks rundt datamaskiner, programmer og produksjon.

Selv startet jeg min grafiske ferdstid som repromontasjelærling hos Fabritius tilbake i 1985, og er nå avdelingsleder på førtryksavdelingen i Printing AS (Oslo).

Jeg kommer denne gangen til å fortelle litt om situasjonen nå, på de viktigste arbeidsverktøyene innen førtrykk.

Grafisk bransjes øyestein, Macen, har nylig fått noen nye oppgraderinger i maskinparken sin. Apple har nå kommet ut med nye PowerMacer utstyrt med nye dobbel kjerne prosessorer og kan dermed skryte av en toppmodell med 4 prosessorer, hver på 2.5GHz. Denne modellen går under det dekkende navnet Apple Power Mac G5 Quad. Innledende tester av denne maskinen viser en hastighetsøkning på 40-70% i forhold til den gamle toppmodellen.

De bærbare PowerBook-maskinene er også oppgradert, dog ikke med noen oppgradering av den «gamle» G4 prosessoren, men med bedre skjerm og batteri, samt ny DVD-brenner (to lags) og større harddisk.

Men de største nyhetene på maskinfronten kommer nok ikke før på nyåret, da Apple gradvis skal gå over til Intel-prosessorer på alle datamaskinene sine. (Intel er verdens største produsent av prosessorer til pc-markedet).

Ryktene sier at det allerede i januar vil bli proklamert ny bærbar iBook, etterfulgt av PowerBook, Mac Mini og iMac i løpet av første halvår av 2006. PowerMacen, vil det således drøye en stund til med før den dukker opp med Intel-motorer.

På operativsystemet har Apple rukket å kommet til versjon 10.4.3 (Tiger), og de rekker nok å få ut versjon 10.4.4 før nyttår. I forbindelse med nyheten om overgang til Intel-prosessorer så har Apple fortalt at de allerede har, «i all hemmelighet», hatt en fortløpende utvikling de 5 siste årene på Mac OS X- operativsystemet med tanke på Intel-prosessorer i Mac-maskinene.

Den største nyheten på programvarefronten fra Apple vil bli Aperture som kommer i løpet av desember. Aperture er et proffesjonelt produksjonsverktøy for fotografer. Hovedfokuset i programmet ligger på en avansert RAW-arbeidsflyt, så noen konkurrent til Photoshop bli den nok ikke, mere et supplement.

Ellers på programvarefronten har Macromedia kommet med Studio 8, dvs nye versjoner av webdesign-programmene Dreamweaver, Flash Professional, Fireworks, Contribute og FlashPaper. Adobe har tidligere i år kjøpt opp Macromedia, så neste gang kommer de muligens ut som en variant av Adobes Creative Suite pakke?

Adobes egen programpakke for designere, Creative Suite 2 (Photoshop, Illustrator, InDesign, Acrobat og GoLive) har allerede vært ute en stund og foreløpig bare hatt mindre deloppdateringer.

Dette er alt jeg har plass til denne gangen. Besøk gjerne disse nettstedene dersom du ønsker mere informasjon:

<http://www.printing.no/>
<http://www.apple.com/no/>
<http://www.adobe.no/>
<http://www.macromedia.com/>

TERJE SVENSEN,
førtrykksansvarlig i Printing as

Forts. fra side 13

som ligger mye lengre til høyre enn det vi har hatt til nå. Det viktig at Soria Moria erklæringen innfris, samtidig som vi må agere på en måte at vi vinner valget igjen om 4 år, og før dette valget i Oslo om 2 år.

Andersen som selv er medlem i SV, ga sine synspunkter på den heksejakten som har vært ført mot hans parti, deres poster og deltagelse i regjeringen. Alt som kommer frem i media medfører ikke alltid riktighet. Ofte vises kun deler av sannheten, eller vi presenteres for en forvrengning av fakta.

Det er rett av oss å kritisere regjeringen hvis den ikke oppfyller de løftene den ga oss i valgkampen. Dette betyr ikke at regjeringen er splittet og på kanten av et samarbeidsbrudd, men at den politiske kampen nå føres på den åpne arena istedenfor bak lukkede dører. Det vi må passe på er at kritikken er basert på reelle fakta, og ikke å dele av en sannhet presentert av media.

Vi har mange utfordringer foran oss. Privatisering av kraftverkene i Norge vil i større grad føre til at utenlandske eiere og interesser vil ta over (kommunene er verstingene her). Tilrettelegging for ny industri når deler av den gamle tradisjonelle industrien fases ut, sikre allemannsretten via lovregulering (og ikke ved å kjøpe opp halve Norge). Etter- og videreutdanning, WTO forhandlinger og en ny retning i utenrikspolitikken er bare noen av sakene.

Vi står i dag foran en spennende tid. Det er viktig at vi som fagbevegelse jobber sammen og er en aktiv del av det politiske bildet, slik at den nye regjeringen kan lykkes og vi sammen kan jobbe med en mer langsiktig politikk. Vi må

heller ikke glemme at vi har et valg igjen om to år, hvor en ny retning i Oslo sin politiske hverdag er sterkt påkrevd.

JAN OLAV ANDERSEN,
forhandlingsleder i
EL & IT forbundet.

HUSK-

**OGFs studieturer til
IPEX og Cuba
våren 2006.!**

**Klikk deg inn på
www.ogf.no
for mer informasjon**

Globalisering krever global solidaritet

På mange områder er det blitt lettere enn noen gang å drive internasjonal handel, utveksle informasjon via Internett, reise kloden rundt og å drive internasjonalt samarbeid. Globalisering betyr at vi på grunn av økonomiske, politiske og teknologiske forhold knyttes tettere sammen. Når kapitalen kan bevege seg stadig friere, og nedlegger eller flytter arbeidsplasser i høyt tempo, er det viktig at vi i fagbevegelsen forstår det som skjer.

Av FINN ERIK THORSEN

Globaliseringen krever sterkere faglig solidaritet og samarbeid. Solidaritet er selve fundamentet for fagbevegelsen. Når LO i Norge hvert år støtter faglige organisasjoner i over 30 land, bygger det på solidaritet - ikke på velledighet! LO er engasjert i Latin-Amerika, Afrika, Asia og Øst- og Sentral-Europa. Solidaritet er gjensidig støtte mellom krefter som kjemper for de samme mål. Når fagbevegelsen i Colombia eller Zimbabwe undertrykkes av myndighetene, skal vi støtte dem i deres kamp. Når våre venner i Cubansk fagbevegelse slåss mot fattigdom på grunn av USAs boikott, støtter vi deres sak. Hvis fagbevegelsen i Russland eller Vietnam møter nye utfordringer, så samarbeider vi med dem for å finne nye løsninger. På samme måte venter vi at de støtter oss dersom vi møter problemer, og må slåss for å forsvare våre faglige rettigheter.

Norges ansvar

Stadig flere norske selskaper etablerer seg i utlandet. Vi må derfor følge med på hvor investeringene foretas. På grunn av høye oljepriser har Norge store overskudd på handelsbalansen, og det norske Oljefondet har investert store summer i over tre tusen bedrifter over hele verden. Vi vet at 85 av disse selskapene har virksomhet i Burma, og står på «svartelista» til Frie Faglige Internasjonale. Internasjonal fagbevegelse har i mange år oppfordret til boikott av Burma på grunn av landets udemokratiske regime, som er kjent for å bruke tvangsarbeid. Helt siden 1960-tallet har dette vært påpekt av ILO! Hver dag tvinges flere hundre tusen menn og kvinner, barn og eldre til å arbeide mot sin vilje. Arbeidsoppgavene varierer. De settes til å bygge veier, militærleire, jernbaner og bruer. Hvis du nekter kan du bli arrestert, torturert, voldtatt eller i verste fall drept. Oljefondet har kjøpt seg inn i hvert 5. selskap på FFIs svarteliste. Markedsverdien på disse Burma-vennlige selskapene er 28 milliarder kroner. Det betyr at norske myndigheter bruker norske skattebetaleres oljeinntekter på selskaper som har etablert seg i land hvor det forekommer meget alvorlige brudd

på menneskerettigheter. Dette forventer vi at den nye Regjeringen ordner opp i!

Globalisering har mange sider

Noen sider kan være positive - slik som elektronisk kommunikasjon og internett, økt internasjonal samarbeid og regler som kan sikre rettferdig handel. Dersom utenlandske investeringer i utviklingsland kan skaffe anstendig arbeid til flere mennesker så er det bra. Men vi må også være klare i vår kritikk av andre sider ved globaliseringen. Når internasjonale selskaper og finansmarkedene får mer makt på bekostning av regjeringer og fagbevegelsen betyr det mindre demokrati og mindre mulighet for politisk styring. Hvis globale investeringer betyr frihandelssoner uten faglige rettigheter, og et «kappløp mot bunnen» der vi stadig underbyr hverandre i kampen for jobbene, så må dette bekjempes. Hvis handel og investeringer fremmer den sterkeste rett, vet vi hvem som taper.

Vi er særlig opptatt av å se på kvinnes stilling i samfunnet. En god fagbevegelse må også ivareta likestilling og kvinnes krav. Det er ofte kvinnelige arbeidstakere som tilbys den laveste lønna, jobber mest deltid eller bare får midlertidig ansettelse. I mange utviklingsland ser vi at kvinner utgjør flertallet av de som jobber uten noen stabilitet i uformell sektor.

Skal vi bekjempe fattigdommen i verden, er svaret det samme i Norge som i resten av verden: Arbeid til alle er jobb nummer én! Den viktigste veien ut av fattigdommen er at folk kan ha et anstendig arbeid eller nok jord, slik at de kan brødfø seg og sin familie. Det er ikke mangel på ressurser i verden, selv om vi blir stadig flere mennesker. Det er først og fremst mangel på sosial rettferdighet. Nesten 3 milliarder mennesker lever under FNs fattigdomsgrense på 2 dollar om dagen. For å si det med Indias store frihetskjemper Gandhi: «Verden har nok til alles behov - men ikke nok til alles grådighet».

En sterk og demokratisk fagbevegelse er nødvendig for å gjøre noe med den urettferdige fordelingen i verden. Det er derfor vi støtter fagbevegelsen i andre land for at de skal klare å spille en viktig rolle i kampen for mer demokrati, respekt for menneskerettigheter og faglige rettigheter, og for en rettferdig fordeling av jordas rikdom. Det finnes dem

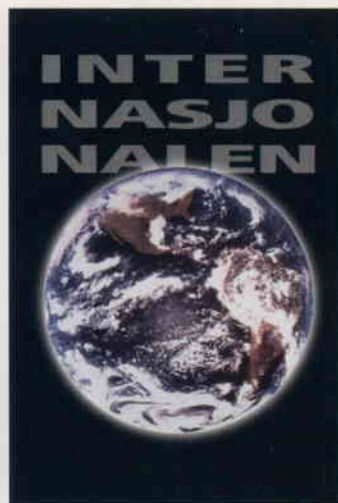
som tror at terror kan

bekjempes med maktmidler alene. Noen støtter krigføring uten forankring i folkeretten for å bekjempe terror. Noen bryter Genève-konvensjonene for fangebehandling, og aksepterer brudd på menneskerettighetene under påskudd av å stanse terror. Andre roper på mer politi, mer kontroll og stengte grenser for å bekjempe det vi frykter. Skal vi stanse framveksten av ekstreme grupper som bruker vold og uakseptable metoder, kan vi ikke svare med udemokratiske midler.

Vi må bekjempe årsakene til ekstremismen - enten den skyldes okkupasjon, fattigdom eller rasisme og undertrykking.

Vi må gjøre det vi kan for å forsvare internasjonale lover og menneskerettighetene. Vi må fremme internasjonalt demokrati og arbeide for å styrke FN - og særlig ILOs innflytelse i arbeidslivet. Vi må gå inn for at det innføres en såkalt «Tobinskatt» til FN - på valutatransaksjoner for å bekjempe uproduktiv pengeflytting og valutaspekulasjon. Vi må støtte arbeidet for å slette gjelda mange utviklingsland sliter med - gjeld som ofte er etablert av udemokratiske regimer. Når noen sider at det vil koste for mye å ettergi gjelda, må vi minne om at dette ville koste mye mindre enn det USA har brukt på krigen i Irak!

Fagbevegelsens styrkeligger i antall, solidaritet og enighet. I alt for mange land er fagbevegelsen splittet og svak. Vi må ikke tillate at det skapes splittelse på grunn av politikk, religion, etnisitet, kjønn eller andre forhold. Selvsagt vil aldri alle fagorganiserte være enige om alt, men vi må lytte til hverandre. Vi må lære av hverandre. Vi må bruke hverandres erfaringer for å styrke solidariteten oss imellom. Vi må etablere kontakt og samarbeid - selv om språk, avstand og kulturforskjeller kan lage enkelte problemer for oss underveis. Vi skal sammen forsvare faglige rettigheter, og få konvensjonene innført der hvor de ikke gjelder. Dermed sikre at fagbevegelsen i alle land kan gjøre den jobben som trengs.

Fagforeninger i Fellesforbundet i Oslo

Fellesforbundet avd. 1, Jern og Metall Oslo. Leder: Kristian Kristiansen tlf. 23 06 18 94/ 915 89 814. Yrkesaktive medlemmer 2 345, totalt 4 938.

Fellesforbundet avd. 530, Oslo og omegn Skog- og Landarbeiderforening. Leder: Sven Petersen tlf. 67 14 66 91/ 908 61 558. Yrkesaktive medlemmer 24, totalt 53.

Fellesforbundet avd. 601, Tømrer og Byggfagforeningen, leder Egil Mongstad, tlf. 22 99 28 74/ 922 08 202. Yrkesaktive medlemmer 955, totalt 1 272.

Fellesforbundet avd. 603, Oslo Bygningsarbeiderforening, leder: Roy Pedersen, tlf. 22 99 47 43/ 930 27 592. Yrkesaktive medlemmer 1 310, totalt 1 965.

Fellesforbundet avd. 605, Rørleggernes Fagforening, leder Åge Johannessen, tlf. 22 20 75 39/ 913 44 632. Yrkesaktive medlemmer 610, totalt 739.

Fellesforbundet avd. 612, Isolatørenes Fagforening, leder: Torgeir Fure. Yrkesaktive medlemmer 386, totalt 471. Foreningen er landsomfattende, slik at flertallet av medlemmene er organisert i andre deler av landet.

Totalt medlemstall i Oslo-avdelingene er 9 438, hvorav 5 630 er yrkesaktive.

Juletreffest med OGF

Søndag 8. januar 2006 kl. 16-1830 i Folkets hus

Gang og leker rundt juletreeet. Servering. Film. Underholdning. Julenissen kommer. Utdeling av poser. Salgsdisk for de voksne.

Billetter kr. 50,- for barn (kr 10,- for voksne) blir å få kjøpt i OGFs lokaler i Sagveien 24 fra mandag 5. desember.

På grunn av bestilling av poser må billettsalget avsluttes mandag 2. januar. Vi oppfordrer klubber til å ta opp felles bestilling.

Det kan også bestilles billetter ved å sende inn på bankgiro.
Merk tydelig antall barne og voksenbilletter. Husk navn og adresse.
Bankgiro: 9001.06.06151 **Betales senest 3.januar 2006**